

Självständigt arbete (15 hp)

Författare		Program/Kurs
Kd. Carl Johansson		OP SA 18-21
Handledare		
		Antal ord: 11981
Pia Molander	Beteckning	Kurskod
		1OP415

VEM VANN SLAGET VID IA DRANG

EN TEORIKONSUMERANDE FALLSTUDIE OM SLAGET VID IA DRANG 1965

ABSTRACT:

Between the 14th and the 26th of November 1965 the Americans and the North Vietnamese fought one of the most fierce and important battles of the entire Vietnam war, the battle of Ia Drang. The battle is viewed by some as a draw between the belligerents while others simultaneously claim victory for a certain side in the battle. The outcome had major consequences for both belligerents in the war much due to their own claim of victory. The view on victory can thereby be crucial for the continuation of war. Therefore it is important to examine which side that can be seen as the winner.

The purpose of this paper is trying to explain which warring party that can be assessed as the victor in the battle of Ia Drang with the use of three different perspectives on victory and defeat. The three perspectives are End-state, Cost-benefit calculus and Match fixing.

The results of the paper show that none of the three perspectives are capable of appointing a clear winner in the battle. More research regarding victory and defeat needs to be made and also a more extensive essay to reach the goal.

Nyckelord:

Seger, End-state, Cost-benefit, Match fixing, Ia Drang

Innehållsförteckning

1. INLEDNING	4
1.1 UPPTAKT TILL SLAGET.....	4
1.2 PROBLEMFÖRMULERING.....	5
1.3 FORSKNINGSÖVERSIKT	6
1.3.1 Sammanfattning av forskningsöversikt	9
1.4 SYFTE OCH FRÅGESTÄLLNING	9
1.5 AVGRÄNSNINGAR	10
1.6 DISPOSITION	10
2. TEORI	11
2.1 END-STATE	11
2.2 COST-BENEFIT	12
2.3 MATCH-FIXING	12
2.4 MOTIVATION FÖR VAL AV PERSPEKTIV PÅ SEGER OCH FÖRLUST.....	13
2.5 INDIKATORER FÖR PERSPEKTIV PÅ SEGER.....	14
3. METOD	16
3.1 FORSKNINGSDESIGN	16
3.2 METODDISKUSSION	17
3.3 MATERIALDISKUSSION OCH KÄLLKRITIK.....	19
3.4 FORSKNINGSETIK.....	20
3.5 OPERATIONALISERING.....	20
3.5.1 ANALYSVERKTYG.....	22
4. ANALYS.....	23
4.1 SAMMANFATTNING AV SLAGET VID IA DRANG.....	23
4.2 END-STATE	24
4.2.1 Slutgiltigt tillstånd.....	24
4.2.2 Uppfyllnad.....	25
4.3 COST-BENEFIT CALCULUS	26
4.3.1 Förluster	26
4.3.2 Fördelar	27
4.4 MATCH FIXING.....	28
4.4.1 Förväntningar.....	28
4.4.2 Information	29
4.5 SAMMANFATTNING AV ANALYS	31
5. AVSLUTNING.....	33
5.1 SLUTSATSER	33
5.2 REFLEKTIONER KRING TEORI OCH METOD	34
5.3 VIDARE FORSKNING.....	35
5.4 RELEVANS FÖR YRKESUTÖVNING.....	35
LITTERATUR OCH REFERENSFÖRTECKNING	37
LITTERATUR	37
VETENSKAPLIGA ARTIKLAR.....	38
MONOGRAFIER	38

1. Inledning

1.1 Upptakt till slaget

Kriget i Indokina fick sig ett slut den 21 juli 1954 under Genèvekonferensen efter att de olika parterna kom överrens om en kompromiss gällande landets framtid. Trots att Viet Minh besegrat sin koloniala motståndare Frankrike delades Vietnam i två delar. En i norr som styrdes av det kommunistiska Viet Minh och en del i söder som initialt skulle fortsätta att styras av Frankrike fram till dess att de dragit sig ur landet. Att Vietnam skulle vara delat i två delar var inte tänkt att vara något permanent. År 1956 var det planerat att det skulle hållas val om en återförening av de två delarna, ett val som Viet Minhs ledare Ho Chi Minh var helt säker på att han skulle vinna. Att Vietnam skulle bli kommunistiskt kunde inte USA tillåta. För att förhindra att detta skulle ske började USA bygga upp och stödja en självständig regering i Syd-vietnam som skulle kunna stå emot kommunisterna i norr. USA valde bland annat ut vem man ansåg skulle vara ledare för landet samt började skicka militära rådgivare för att bygga upp dess armé under 1955-1956.¹ Ganska snart därefter bröt stridigheter ut i Sydvietnam mellan den sydvietnamesiska armén och den nyligen bildade gerillan NLF (Vietcong) och amerikanerna blev snabbt inblandade i stridigheterna då de hade specialstyrkor och rådgivare i landet. År 1965 skickade amerikanerna dock stora mängder trupper till Sydvietnam för att understödja sydvietnameserna mot kommunisterna.²

När amerikanerna hade anlänt i större styrka ville båda parterna möta varandra i strid för att få en uppfattning av sin motståndare. Den amerikanska generalen Westmoreland räknade med en drabbning i området kring Pleiku i de centrala högländerna eftersom han misstänkte att nordvietnameserna skulle försöka dela Sydvietnam i två delar genom att attackera Highway 19.

Den 19 oktober attackerade nordvietnamesiska styrkor ett amerikanskt specialstyrkeläger nära Plei Me vilket var en del i den nordvietnamesiska generalen Giaps plan att erövra Pleiku men också för att locka amerikanerna till strid. Försvarena lyckades dock slå tillbaka nordvietnameserna som retirerade till Chu Pong massivet beläget i närheten av Ia Drang dalen. Att motståndaren hade blivit lokaliserad i stor styrka var för amerikanerna utmärkt. Nu kunde man använda sig av det nyligen upprättade förbandet 1st Air Cavalry för att hitta och nedkämpa

¹ Wiest, Andrew. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*. Oxford: Osprey Publishing, 2002, 16.

² Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 11.

motståndaren.³ Slaget som följde är känt som slaget vid Ia Drang och blev en av de mest kontroversiella och viktiga drabbningarna under Vietnamkriget. I undersökningen som följer kommer detta påstående att klargöras.

1.2 Problemformulering

Amerikanerna hävdade tidigt att de var de som hade segrat i slaget eftersom de hade tillfogat nordvietnameserna större förluster. De såg också slagets resultat som ett kvitto på att deras utnöttningsstrategi samt nya luftlandsättningstaktik med helikoptrar var ämnade att fungera. Nordvietnameserna ansåg tvärtom att de vunnit slaget då de fått det bekräftat att de kunde uthärda strider mot amerikanerna. Förlusterna fick dock nordvietnameserna att inse att de behövde använda sig av gerillataktik för att ta sig så nära fienden att dessa inte kunde använda sig av indirekt eld eller flygunderstöd utan att amerikanerna skulle riskera att träffa sina egna förband. Att det var nordvietnameserna som bestämde när de ville strida och dra sig ur stridigheter trots amerikanernas överlägsna teknologi och vapensystem gjorde också att nordvietnameserna ansåg sig ha segra i slaget.⁴

Än idag råder det en forskningsdebatt kring vilken av parterna som egentligen vann slaget vid Ia Drang. Det var den första stora drabbningen mellan amerikanska och nordvietnamesiska förband och slaget fick allvarliga följder för både amerikanerna och nordvietnameserna. Följderna blev bland annat valen av taktik och strategi som de olika parterna började använda i kriget. Att båda parterna ansåg sig vara segrare verkar alltså fått stora konsekvenser för hur Vietnamkriget kom att utspela sig. Uppfattningen om seger kan därför sägas spela en roll och därför är det viktigt att en part är medveten om utgången av en drabbning. I Slaget vid Ia Drang är det därför intressant att försöka ta reda på vem som kan uppfattas som segrare utifrån olika perspektiv på seger då slaget räknas som oavgjort av många. Om komplexiteten rörande seger inte förstås kan det leda till bland annat paralytiskt beslutsfattande, att internt och externt stöd går förlorat, att våld efter en konflikts slut eskalerar, pyrrhussegrar eller en misslyckad utrikespolitik.⁵

I och med detta gör uppsatsen även anspråk på att vara externt relevant. Samhället och speciellt försvarsmakten måste ha förmågan att kunna förstå när en seger har vunnits och att det

³Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 30.

⁴Ibid., 32.

⁵Duyvesteyn, Isabelle och Ångström, Jan. (red) *Understanding victory and defeat in contemporary war*. Abingdon: Routledge, 2007., 13.

finns flera olika sätt att bedöma en sådan på för att undvika ovanstående problematik. Genom att undersöka slaget vid Ia Drang utifrån tre olika perspektiv på seger som kommer att beskrivas senare i uppsatsen försöker denna att uppmärksamma problematiken gällande bedömning av seger i slag och att detta är något viktigt för en parts fortsatta agerande samt att det finns flera olika sätt att se på seger.

Problemet går att koppla till krigsvetenskapen genom att det i slutändan handlar om kunskapsutveckling hos militära yrkesutövare. Officerare måste ha en god insikt kring begreppet seger och ha förståelse hur detta kan påverka kriget. Problemformuleringen och senare i undersökningen även forskningsfrågan är också typiskt krigsvetenskaplig. Anledningen till detta påstående är att både problemformuleringen och forskningsfrågan handlar om hur seger kan förklaras i ett visst slag vilket är en typisk krigsvetenskaplig forskningsfråga.⁶

När det gäller den interna relevansen är uppsatsen internt relevant då den försöker bidra till forskningsdebatten kring om det var amerikanerna eller nordvietnameserna som ska räknas som segrare i slaget. Det som uppsatsen hoppas kunna bidra med är nya perspektiv på vilken part som segrade vid Ia Drang och vilka taktiska eller strategiska val och metoder som ligger bakom denna nya syn. Utifrån det är det möjligt att dessa kunskaper kan komma försvarsmakten till hands i form av till exempel nya perspektiv på gamla taktiker och strategier.

1.3 Forskningsöversikt

I texten som följer presenteras forskning som bedrivits gällande slaget vid Ia Drang. Tyvärr är det få vetenskapliga studier som bedrivits gällande slaget. För att få en forskningsöversikt har i vissa fall vetenskapliga artiklar och avhandlingar kring närliggande aspekter i Vietnamkriget granskats istället. I flertalet av dessa artiklar som berör andra delar av kriget nämns slaget dock.

I sin vetenskapliga artikel "Composite warfare and civil war outcome" skriver Jason Hartwig om hur rebeller med fördel kan använda sig av hybridkrigföring för att vinna över till en början överlägsna motståndare. Han menar att rebellgrupper som skiftar mellan att använda sig av konventionell och irreguljär krigföring når större framgång än om de bara skulle använda sig av en av dessa. Att rebellgrupper använder särskild struktur och organisation anser han är avgörande för seger och förklarar vad detta innebär. Hartwig använder sig i sin artikel av Vi-

⁶ Försvarshögskolan. *Forskarutbildningsämnets huvudsakliga vetenskapliga innehåll och avgränsningar: Krigsvetenskap*. 2014., 5.

etnamkriget som fallstudie och exempel och går igenom olika strategiska faser som kommunisterna hade under kriget. Hartwig konstaterar att de nordvietnamesiska nederlagen i flera konventionella slag under perioden 1965 till 1966 som slaget vid Ia Drang fick Nordvietnam att återgå från att nyligen börjat med att föra kriget på ett konventionellt sätt till att återgå och föra det på ett irreguljärt sätt. Detta då kommunisterna konstaterade att de inte kunde vinna mot amerikanerna genom konventionell krigföring.⁷ Hartwigs vetenskapliga artikel antyder att nordvietnameserna förlorade slaget vid Ia Drang och efter det ändrade sin strategi i kriget.

En annan artikel som tar upp slaget är Carter Malkasians ”Toward a better understanding of attrition: The Korean and Vietnam wars”. I sin artikel beskriver han amerikanernas utnöttningsstrategi på operationell nivå i de båda krigen. Det beskrivs att slaget vid Ia Drang bekräftade för amerikanerna att deras utnöttningsstrategi var genomförbar samt effektiv i och med att nordvietnamesernas förluster var så höga i jämförelse med amerikanernas. Malkasian beskriver också att amerikanerna fick det bekräftat att deras taktik gällande luftburna enheter också fungerade bra.⁸ Malkasians artikel men också Hartwigs ger intrycket att det skulle vara amerikanerna som är segrarna i slaget. I och med att amerikanerna ansåg sig nå framgång med sin utnöttningsstrategi samt att nordvietnameserna retirerade från Ia Drang och bytte strategi. Dock kvarstår fortfarande frågan om vem som är klar segrare vid Ia Drang.

Gregory A. Daddis har istället skrivit en artikel som handlar om hur det amerikanska sättet att mäta framgång i Vietnamkriget var problematiskt. I sin artikel beskriver han hur amerikanerna närmast blev besatta av att samla in data kring olika typer av aktiviteter som egentligen inte påverkade de faktorer som amerikanerna borde ha fokuserat på. Han nämner särskilt att amerikanernas räknande av döda motståndare hade stora problem gällande reliabilitet samt mått på riktig framgång.⁹ Utifrån Daddis artikel kan man ifrågasätta amerikanernas påstådda seger vid Ia Drang då deras sätt att mäta framgång under Vietnamkriget enligt Daddis inte är

⁷ Hartwig, Jason. Composite warfare and civil outcome. *Terrorism and political violence*. Vol. 32, nr. 6, 2020: 1268-1290. <https://doi-org.proxy.annalindhbiblioteket.se/10.1080/09546553.2018.1464444>.

⁸ Malkasian, Carter. Toward a better understanding of attrition: The Korean and Vietnam wars. *The Journal of military history; Lexington*. Vol. 68, nr. 3, 2004: 911-942. <http://130.252.58.169/scholarly-journals/toward-better-understanding-attrition-korean/docview/195622988/se-2?accountid=8325> (Hämtad 2021-03-20).

⁹ Daddis, Gregory A. The Problem of metrics: Assessing progress and effectiveness in the Vietnam war. *War in history*. Vol. 19, nr. 1, 2012: 73-98. DOI:10.1177/0968344511422312.

giltig på det sätt som amerikanerna ville att den skulle vara. Därför kvarstår frågan om vem som är vinnare i slaget vid Ia Drang.

I Robert A. Whys avhandling "The Evolution of fire support doctrine was driven by airmobile doctrine and new weapon systems during the Vietnam war" tar Why upp slaget vid Ia Drang som ett exempel där användandet av artilleri samt flygunderstöd utvecklades på grund av amerikanernas nya taktik gällande luftlandsättningar med helikopter. I avhandlingen beskrivs slagets olika skeden och vilken enorm roll som den indirekta elden och flygunderstödet hade för amerikanerna och resultatet av slaget.¹⁰ Dessvärre tar inte Why upp vilken part som anses vara segrare. Kunskapsluckan gällande detta är alltså fortfarande aktuell.

En annan person som har skrivit en avhandling där slaget vid Ia Drang har varit i relativt stort fokus är Peter J. Schifferle. I hans monografi "The Ia Drang campaign 1965: A successful operational campaign or mere tactical failure?" förklarar Schifferle bland annat att amerikanernas operationella strategi gällande utnötning av motståndaren under 1965 inte stämde överens med USA:s nationella strategi som fokuserade på en begränsad krigföring. När det kommer till slaget vid Ia Drang beskrivs det att general Westmoreland ansåg att slaget var en stor seger för amerikanerna som visade att hans strategi om utnötning var en succé medan andra i amerikanska armén samt regeringen ansåg att det var en förlust eftersom USA hade lidit för stora förluster för att det skulle kunna accepteras i USA.¹¹ Även i denna text är det inte självklart vem som är segrare i slaget eftersom det råder en oenighet mellan Westmoreland och de amerikanska statstjänstemännen.

¹⁰ Why, Robert A. The Evolution of fire support doctrine was driven by airmobile doctrine and new weapon systems during the Vietnam war. Lic.-avh., Mansfield State University. 1982.

¹¹ Schifferle, Peter J. The Ia Drang campaign 1965: A Successful operational campaign or mere tactical failure? Lic.-avh., School of advanced military studies. 1994.

1.3.1 Sammanfattning av forskningsöversikt

Sammanfattningsvis är forskningsläget kring slaget vid Ia Drang bristfälligt enligt den forskningsöversikt som gjorts för denna uppsats. Forskningsöversikten visar att det finns gott om forskare och andra författare som nämner slaget i vetenskapliga artiklar, böcker och avhandlingar men att det inte verkar finnas mycket forskning som är helt fokuserat på själva slaget som helhet. Utifrån forskningsöversikten verkar det också råda en oenighet kring vilken part som faktiskt segrade vid Ia Drang. Forskningsöversikten visar att olika forskare och författare hävdar olika åsikter gällande vilken part som är segrare, hänvisar till olika faktorer gällande detta eller inte ens nämner vilken part som kan anses ha segrat. Detta kan mycket väl ha att göra med att forskarna och författarna har olika åsikter kring vad seger kan anses vara.

Utifrån den tidigare forskningen som granskats och forskningsöversikten som lagts fram uppträder därigenom en forskningslucka gällande vilken av de stridande parterna som kan anses vara segrare i slaget. Det är denna forskningslucka som uppsatsen vill undersöka i hopp om att kunna bidra till den rådande forskningsdebatten.

1.4 Syfte och frågeställning

Efter att ha granskat tidigare forskning gällande slaget vid Ia Drang kvarstår fortfarande frågan om vilken av parterna som blev segrare i slaget. Syftet med undersökningen kommer därför vara att med hjälp av tre olika perspektiv på seger och förlust försöka förklara vilken av parterna som kan anses vara segraren vid Ia Drang. För att göra detta kommer en teorikonsumerande fallstudie med kvalitativ textanalys att genomföras. Detta kommer möjligtvis skapa nya perspektiv i forskningsdebatten när det kommer till vem som vann slaget samt hur detta kan ha gått till.

Forskningsfråga:

- *Hur kan seger- och förlustperspektiven End-state, Cost-benefit calculus och Match fixing förklara vilken part som vann slaget vid Ia Drang.*

1.5 Avgränsningar

Undersökningen är avgränsad till att omfatta händelser som ägde rum direkt innan, direkt efter samt under slaget vid Ia Drang mellan den 14 och 26 november 1965.¹² Andra operationer eller slag som skedde under Vietnamkriget är inte någonting som undersökningen kommer att inbegripa eftersom detta skulle göra uppsatsen för omfattande.

1.6 Disposition

Uppsatsen är disponerad enligt den mall som försvarshögskolan har tillhandahållit. Uppsatsen inleds med ett inledningskapitel med bakgrund, problemformulering, forskningsöversikt, syfte och frågeställning samt avgränsningar som gjorts i arbetet. Därefter kommer ett kapitel som handlar om teori. Här presenteras de olika teoretiska perspektiven på seger och förlust som används i uppsatsen. Därefter förklaras varför dessa perspektiv har valts samt de indikatorer som används för varje perspektiv. I kapitel tre behandlas uppsatsens metod. Här återfinns forskningsdesign, forskningsetiska överväganden, materiel- och källkritik samt operationalisering. Det fjärde kapitlet handlar om uppsatsens analys och här går det att hitta sammanfattning av slaget vid Ia Drang, resultat och analys. Femte kapitlet är avslutningen och innefattar resultatdiskussion, slutsatser, reflektioner kring teori och metod, framtida forskning och relevans för yrkespraktiken.

¹² Hall, Mitchell K. *The Vietnam war*. 3. uppl. New York: Routledge, 2018, 41-42.

2. Teori

Segev är ett begrepp som behöver undersökas mer ingående än vad som tidigare har gjorts. Krig däremot har det forskats mycket om och det finns omfattande litteratur om ämnet. Trots att mycket av forskningen och litteraturen kring krig har ämnet och begreppet segev inte behandlats i någon särskilt utsträckning. Det finns dock en handfull begreppsbyggnader kring segev som har tagits fram. Tre av dessa är ”End-state”, ”Cost-benefit calculus” och ”Match-fixing”. Dessa grundar sig på olika typer av åskådningar. De två första begreppsbyggnaderna ”End-state” och ”Cost-benefit” baserar sig på en traditionell rationalistisk syn medan ”Match-fixing” grundar sig på ett konstruktivistiskt ramverk.¹³ Uppsatsen använder sig av dessa tre perspektiv att bedöma segev på för att kunna ta reda på vilken av parterna som segrade i slaget vid Ia Drang. Nedan följer en redogörelse för dessa tre perspektiv gällande hur det går att bedöma segev.

2.1 End-State

Ett sätt att betrakta segev och som antagligen är det vanligaste sättet att tolka begreppet på är som ett slutgiltigt tillstånd. Robert Mandel beskriver att ett perspektiv på begreppet är att segev ska uppfattas som uppnått när en part i en konflikt har lyckats uppnå det ”end-state” eller de slutgiltiga mål som parten satt upp och att förlust infaller när dessa mål inte uppnås. Alltså är segev beroende i detta perspektiv av relationen mellan krigsmål och krigsresultat.¹⁴

Att betrakta segev utifrån detta perspektiv går att beskriva som att man gör det utifrån ett rationalistiskt synsätt. Anledningen till detta är för att innan den militära aspekten av en konflikt har tagit sin början har parten redan format sig ett politiskt slutgiltigt tillstånd eller ”end-state”. Att använda sig av detta perspektiv på segev och förlust innefattar inte de olika typer av förluster som kan inträffa i en konflikt. Detta kan handla om förluster i människoliv eller materiel. En part som använder sig av det här synsättet kan hävda att segev i ett slag och inte ta hänsyn till att man tagit större förluster än sin motståndare utan istället hänvisa till att man har uppnått sitt slutgiltiga tillstånd för konflikten.

Den typ av kritik som finns mot detta sätt att se på segev handlar om att perspektivet inte tar hänsyn till att en part möjligtvis hade kunnat använda en annan typ av plan för att besegra

¹³ Widén, J. J och Ångström, Jan. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*. Abingdon: Routledge, 2015, 43.

¹⁴ Duyvesteyn och Ångström. *Understanding victory and defeat in contemporary war*, 14.

sina motståndare eller några andra typer av medel som hade varit effektivare. Tolkningen har också fått kritik för att det i krig oftast finns fler än ett mål som ska uppnås. Fler kritiska argument mot perspektivet "End-state" är att jämförelsen mellan uppsatta mål för ett krig och resultatet eller resultaten inte tar hänsyn till att det slutgiltiga tillståndet efter en konflikt väldigt ofta är varierande och tvetydigt. När det kommer till politiska "end-states" brukar målen ofta vara relativt diffusa för att skapa utrymme för makthavare. Detta gör att det blir svårt att hålla koll på hur väl de olika målen uppnås. Under konflikter är det också vanligt att de uppsatta målen för konflikten ändras vilket gör perspektivet svårt att använda.¹⁵

2.2 Cost-Benefit

Ett annat perspektiv att se på seger är "Cost-benefit calculus" perspektivet eller kostnadsnytta perspektivet. När man använder sig av denna tolkning på seger är det viktigt att ta hänsyn till kostnaderna i relation till det uppnådda målet eller målen. Om det visar sig att en part i ett krig har uppnått sitt slutgiltiga mål eller det tillstånd som parten önskat men att kostnaderna för att nå dessa mål varit skyhöga anses kriget enligt detta perspektiv inte vara en riktig seger. Det här perspektivet anses relativt nyanserat i och med att man mäter de resurser som använts under en konflikt.

Det finns dock kritik mot perspektivet. Ett argument för att tolkningen inte är optimal är att de beräkningar en part måste göra gällande olika typer av medel och fördelar innan en konflikt börjar på ett militärt vis är svåra att beräkna på ett trovärdigt sätt. Det gäller också att man jämför uppskattningarna av sina egna kostnader direkt mot sin motståndare eller så måste man jämföra dessa relativt.¹⁶

2.3 Match-fixing

Det tredje perspektivet på seger och förlust är "Match-fixing". När det gäller detta sätt att se på seger blickar man inte mot vad man enligt detta perspektiv anser är tvetydiga slutgiltiga tillstånd eller svåra mätningar av kostnader och fördelar. Istället hävdar man att seger är någonting som är socialt konstruerat. När en part använder sig av den här typen av perspektiv på seger inriktar parten sig på hur uppfattningen av en seger skapas. Genom att göra detta vill man visa att olika händelser under krig är influerade av flertalet förhållanden uppfattningar kring vad som egentligen är krig, vad det är värt, vad förväntningarna på militära handlingar är samt

¹⁵ Duyvesteyn och Ångström. *Understanding victory and defeat in contemporary war*, 43.

¹⁶ Widén och Ångström. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*, 44.

hur information behandlas och sprids. Ett krig eller en konflikt som möjligtvis inte alls uppfattas som en seger enligt de tidigare nämnda perspektiven kan enligt ”Match fixing” uppfattas som seger då man socialt konstruerar händelsen till att vara det.¹⁷

2.4 Motivation för val av perspektiv på seger och förlust

Valet av de tre olika perspektiven på seger och förlust är baserat på problemformuleringen, syftet och frågeställningen men också på tidsaspekten för uppsatsen samt utbudet av material kring slaget. Gällande problemformuleringen är de tre perspektiven utvalda för att de har fundamentalt olika uppfattningar om vad seger kan uppfattas som. Genom att använda väldigt olika perspektiv på seger och förlust ökar chansen för att en segrare ska kunna utses genom något av perspektiven och därmed ge svar på forskningsfrågan, ge ett positivt utfall gällande syftet och därigenom bidra till forskningsdebatten.

De tre perspektiven uppfattades också som relativt lätta att använda i en uppsats kopplat till tidsbristen då de inte är särskilt omfattande. Detta gjorde också att det var smidigt att ta fram indikatorer till de olika perspektiven som sedan kunde operationaliseras för analysen. Det var dock viktigt att kontrollera operationaliseringen för begreppsvaliditeten. Den typ av material som fanns tillgänglig till uppsatsen uppfattades också som tillräcklig för att de tre perspektiven skulle kunna behandla slaget vid Ia Drang.

Trots att seger och förlust är begrepp som måste utforskas ytterligare finns det ett antal tolkningar samt försök till teorier gällande begreppen. J. Boone Bartholomees försöker i sin artikel ”Theory of victory” fortsätta den pågående diskussionen kring seger genom att bidra till fortsatt teoribildning. Han bygger sina resonemang på tidigare personers forskning och undersökningar men kommer inte fram till någon egen fullständig teori. Bartholomees tar bland annat upp Colin Grays olika skalor gällande framgång, avgörande och bedrift när det kommer till bedömning av seger. Bartholomees resultat är att seger består av bedömningen gällande två variabler på tre olika krigföringsnivåer. Dessa variabler är ”avgörande” samt ”bedrift” och de tre nivåerna är den taktiska, operationella samt strategiska nivån. På den taktiska och operationella nivån är det olika militära aspekter som avgör vem som är segrare medan det på den strategiska nivån är den allmänna uppfattningen som avgör vem som har segrat. Seger i krig är inte något givet faktum eller tillstånd. Det är någons uppfattning eller sammanslagning av

¹⁷ Widén och Ångström. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*, 44.

uppfattningar. Detta gör bedömningen svår. Att en sida vinner betyder inte att den andra egentligen förlorar.¹⁸

Det som gör att den här tolkningen inte var aktuell att ta med i undersökningen var att det hade blivit en alltför omfattande process för den här typen av undersökning. Det hade inte funnits tid och plats att ha med detta perspektiv. Att Bartholomees inte har tagit fram en helt färdig teori eller tolkning är också en av anledningarna.

2.5 Indikatorer för perspektiv på seger

Den empiri som har samlats in har varit i behov av att analyseras och tolkas vilket är en mycket viktig del av uppsatsen.¹⁹ För att tolka empirin på ett korrekt sätt har ett analytiskt instrument tagits fram baserat på de olika perspektiven på seger och förlust. De olika perspektiven har granskats och två indikatorer var för End-state, Cost-benefit calculus och Match fixing har framställts. Anledningen till detta är för att slaget vid Ia Drang ska kunna analyseras med hjälp av de olika indikatorerna som tillhör sina olika perspektiv. Olika typer av komplexa företeelser kan med framgång förenklas med hjälp av att det skapas indikatorer som fångar speciella aspekter med det som undersöks.²⁰ I detta fall är det de olika perspektiven på seger som är de komplexa företeelserna som ges indikatorer.

Det första perspektivet om seger som granskats efter indikatorer är perspektivet ”End-state”. Här har indikatorerna ”slutgiltigt tillstånd” och ”uppfyllnad” iakttagits. Den förstnämnda indikatorn syftar till att undersöka vilka slutgiltiga tillstånd som en part har satt upp antingen från början eller varit tvungen att revidera under slaget. Den andra indikatorn som har framställts handlar om att undersöka om en part har uppnått sitt eller sina slutgiltiga tillstånd.²¹

Det andra perspektivet ”Cost-benefit calculus” har tilldelats indikatorerna ”förluster” samt ”fördelar” efter en undersökning av perspektivet.²² Förluster syftar till mängden av stupade,

¹⁸ Bartholomees, J Boone. *Theory of victory*. Carlisle Barracks. Vol. 38, nr. 2, 2008: 25-36. <https://www-proquest-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/docview/198031622/abstract/E0B6781021894DA8PQ/3?accountid=8325>.

¹⁹ Christoffersen, Line. Johannessen, Asbjörn. Tufte, Per Arne. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*. 2. uppl. Stockholm: Liber AB, 2019., 17.

²⁰ Christoffersen m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 50.

²¹ Duyvesteyn och Ångström. (red) *Understanding victory and defeat in contemporary war*, 14

²² Widén och Ångström. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*, 44.

sårade, förlorad materiel samt kostnader som en part har ådragit sig. Den andra indikatorn ”fördelar” syftar till de fördelar som en part har fått av att utkämpa slaget.

”Match fixing” som är det tredje perspektivet på seger och förlust som används i undersökningen har identifierats innehålla indikatorerna ”förväntningar” och ”information”. Den första indikatorn syftar på de olika förväntningarna gällande de militära handlingarna som en part har och den andra indikatorn till vilken typ av information som har spridits gällande slaget till befolkningen samt världen.²³

²³ Widén och Ångström. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*, 44..

3. Metod

3.1 Forskningsdesign

Eftersom problemformuleringen, syftet och frågeställningen kräver en förklarande ansats måste uppsatsen bli en typ av förklarande studie. Den typ av förklarande studie som valts är den teorikonsumerande studien som innebär att flera olika teorier eller förklaringsfaktorer används på ett fall som står i centrum för att förklara fallet.²⁴ Anledningen till att denna typ av studie används är för att det är slaget vid Ia Drang som står i centrum för uppsatsen. Teorierna eller perspektiven i uppsatsen ska endast användas för att kunna förklara vilken part som vann slaget.

I och med att det är ett specifikt fall som ska undersökas och som står i centrum för uppsatsen kommer fallstudiedesign att användas. Denna design innebär att ett eller flera fall tillåts studeras ingående.²⁵ En fallstudie skulle till exempel kunna vara då en särskild aspekt valts ut i en historisk händelse för att analyseras. I den här uppsatsen går det att se det som att slaget vid Ia Drang är den historiska händelsen och att det är seger som är aspekten.²⁶ För att kunna svara på forskningsfrågan och uppnå syftet krävs det att slaget tillåts studeras noggrant.

Fallstudier brukar ofta genomföras med hjälp av kvalitativa tillvägagångssätt och därför kommer kvalitativ textanalys att användas för att samla in och analysera data i uppsatsen.²⁷ Denna metod innebär att texters delar läses noggrant, dess helhet förstås och textens kontext beaktas. Valet att använda kvalitativ textanalys bygger på att källorna som används i uppsatsen består till största delen av texter. Dessa måste läsas noggrant för att man ska komma åt den information som är viktig för att lösa uppsatsens syfte och frågeställning.²⁸

Uppsatsen kan sammanfattas som en teorikonsumerande fallstudie med insamlings- och analysmetoden kvalitativ textanalys. Materialet i uppsatsen har samlats in och analyserats med hjälp av kvalitativ textanalys. De tre perspektiven på seger och förlust har tilldelats två indikatorer var baserat på granskning av perspektiven och dessa indikatorer har sedan operational-

²⁴ Esaiasson, Peter. Gilljam, Mikael. Oscarsson, Henrik. Towns, Ann. Wängnerud, Lena. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5:1. uppl. Stockholm: Wolters Kluwer, 2017., 42.

²⁵ Christoffersen, Line m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 72.

²⁶ Bennet, Andrew och George, Alexander L. *Case studies and theory development in the social sciences*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2005., 18.

²⁷ Christoffersen m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 72.

²⁸ Esaiasson m.fl. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 211.

iserats. Anledningen till detta är för att det ska gå att mäta indikatorerna. Sedan har de tre perspektiven applicerats på slaget vid Ia Drang. Efter det har slutsatser dragits baserat på resultaten.

3.2 Metoddiskussion

Något som den teorikonsumerande studien begränsar är dock generaliserbarheten av resultaten i uppsatsen. Då det är fallet som står i centrum är den så kallade externa validiteten eller generaliserbarheten inte i fokus. Huruvida resultaten är giltiga i andra sammanhang är alltså inte viktigt när det gäller teorikonsumerande studier. Det som är viktigt är om en viss faktor, i denna uppsats något av perspektiven på seger och förlust, ger ett acceptabelt svar när det kommer till det aktuella fallet, som är slaget vid Ia Drang. Syftet med uppsatsen berörs alltså inte om den externa validiteten är lägre än i andra typer av studier.²⁹

En annan typ av förklarande studie som används i forskning är den teoriprovande studien.³⁰ Denna typ av studie innebär att en eller flera teorier provas mot ett empiriskt material för att sedan konstatera om teorin håller måttet eller vilken av de olika teorierna som visar sig vara mest framgångsrik. Anledningen till att denna typ av studie inte valdes grundar sig i problemformuleringen, syftet och frågeställningen då det inte är perspektiven på seger som är det centrala i uppsatsen utan själva fallet. I en teoriprovande studie är det teorin som står i centrum och ska undersökas och fallet som måste motiveras.³¹

En styrka med fallstudier kopplat till syftet och frågeställningen med undersökningen är att fallstudien är en forskningsstrategi som fungerar bra för att identifiera de indikatorer från de olika perspektiven som sedan kan användas som variabler i uppsatsen. Till skillnad från andra typer av forskningsstrategier tillåter fallstudien att det går att göra så kallade kontextuella jämförelser. Detta är bra för variabler som är svåra att mäta då de kan betyda olika saker i olika kontexter. I undersökningen är flertalet av variablerna av detta slag och därför passar det bra med forskningsstrategin fallstudie.³² Fallstudien är också bra att använda om undersökningen innebär att kausala mekanismer eller orsakssamband i det särskilda fallet måste under-

²⁹ Esaiasson m.fl. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 89.

³⁰ *Ibid.*, 38.

³¹ *Ibid.*, 41.

³² Bennet och George. *Case studies and theory development in the social sciences*, 19.

sökas i detalj. När det gäller att svara på forskningsfrågan och uppfylla syftet med den här uppsatsen är det intressant att ta reda på vilka händelser som ledde till vilka resultat.³³

När det kommer till styrkor med kvalitativ textanalys gällande uppsatsens syfte och frågeställning är en styrka att metoden kan studera ”mening”, alltså vad något betyder som inte är direkt givet. ”Mening” kan uttryckas i bland annat text och detta gör att kvalitativ textanalys kan användas för detta ändamål.³⁴ I uppsatsen studeras begreppet seger genom tre olika perspektiv och är alltså ett begrepp som kan tolkas på olika sätt. För att uppfylla syftet och svara på forskningsfrågan behöver seger utifrån de olika perspektiven studeras och detta tillåter den kvalitativa textanalysen. En annan styrka med kvalitativ textanalys kopplat till materialet, syftet och forskningsfrågan är att metoden gör det möjligt att använda den största delen av materialet som finns att tillgå gällande slaget, nämligen den i textform. Metoden gör det också möjligt att vissa aspekter som eftersöks i materialet för att svara på forskningsfrågan och uppfylla syftet går att hitta genom den intensiva läsningen.

Ett alternativ till en kvalitativ metod hade varit att använda en kvantitativ metod. Denna typ av metod avslogs dock snabbt eftersom problemformuleringen, forskningsfrågan och syftet kräver mer djupgående förståelse av hur begreppet seger kan uppfattas än vad kvantitativa tillvägagångssätt kunnat åstadkomma genom att sätta siffror på olika aspekter.³⁵

Att uppsatsen använde en typ av kvalitativ metod berodde på att problemformuleringen handlar om hur viktigt det är för en part att ha en korrekt uppfattning om seger då denna uppfattning kan få stora konsekvenser. Seger är som tidigare nämnt en företeelse som inte är utforskad i någon större utsträckning samt något som är viktigt att få en fördjupad förståelse av för att kunna fatta rätt beslut i till exempel krig. I sådana här fall passar det bra att använda sig av någon form av kvalitativ samhällsvetenskaplig metod eftersom dessa metoder är bra att använda i undersökningar som handlar om just företeelser som inte är utforskade och undersökningar där man vill ha en djupare förståelse av en viss företeelse.³⁶

³³ Bennet och George. *Case studies and theory development in the social sciences*, 21.

³⁴ Esaiasson m.fl. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 211.

³⁵ Christoffersen m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 15.

³⁶ *Ibid.*, 16.

3.3 Materialdiskussion och källkritik

I och med att det inte har funnits särskilt mycket tid till förfogande har lättillgängligt källmaterial varit tvunget att användas och alla typer av källmaterial har således inte använts, materialet har fått väljas ut strategiskt. Då har de fyra klassiska källkritiska reglerna äkthet, oberoende, samtidighet och tendens kunnat användas som urvalskriterier för materialet.³⁷ Begränsningarna i tid och metoden som används i uppsatsen har också krävt att ett relativt snävt urval av material har fått göras. Metoden kräver att mycket text måste läsas igenom för att kunna göra analysen vilket resulterar i att inte heller alla potentiella källor kunnat tas med i uppsatsen på grund av tidsbristen. Detta gör dock att det finns en potentiell risk för att viktig information missas eller att felaktiga slutsatser dras.³⁸

Majoriteten av materialet som har använts i uppsatsen kommer ifrån litteratur i form av böcker som handlar om Vietnamkriget eftersom slaget skedde under den konflikten. Flera av böckerna är skrivna av framstående forskare och författare på ämnet. En av dessa är Gregory A. Daddis som beskriver slaget i sin bok "No sure victory: Measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam war" och amerikanernas sätt att mäta seger. Det mesta av litteraturen räknas som sekundärkällor som dock inte är lika trovärdiga som primärkällor. Detta skulle kunna påverka källmaterialets oberoende men i och med att majoriteten av de olika påståendena i litteraturen har kunnat bekräftas i annan litteratur som används samt att författarna till de olika böckerna inte har bedömts vara beroende av någon annan har litteraturen bedömts vara oberoende.³⁹ Samtidigheten gällande källmaterialet bedöms inte heller vara dålig då många sekundärkällor bygger på primärkällor som berättades och rapporterades snabbt efter slaget av olika officerare, soldater och journalister.⁴⁰ När det kom till tendens har litteraturen som har använts inte ansetts vara tendentiöst lagd förutom en bok som går att diskutera.⁴¹ Det är boken "Victory in Vietnam" som behandlar den nordvietnamesiska arméns syn på Vietnamkriget. Författarna är dock inte tendentiösa utan det är snarare det översatta innehållet. Det har annars varit svårt att hitta olika typer av källmaterial som enbart fokuserat på slaget vid Ia Drang.

³⁷ Esaiasson m.fl. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 298.

³⁸ *Ibid.*, 226.

³⁹ *Ibid.*, 293.

⁴⁰ *Ibid.*, 294.

⁴¹ *Ibid.*, 295

3.4 Forskningsetik

Viktiga aspekter för att få en god forskningsetik som har tagits i beaktning i undersökningen är bland annat tydligheten gällande referat. Anledningen till detta är för att de beskrivande delarna om slaget vid Ia Drang som måste ingå i uppsatsen inte ska blandas samman med de analytiska delarna som härrör från författaren.⁴² En annan forskningsetisk aspekt gäller den information som hämtats från internet är att det alltid ska stå med var någonstans på internet information har hämtats ifrån. Majoriteten av forskningsöversikten i undersökningen gällande slaget har kommit från internet och därför behövdes denna forskningsetiska aspekt tas i beaktning.⁴³

I och med att undersökningen inte har varit av karaktären att den direkt rör människor har flertalet etiska problemställningar kunnat undvikas. Det hade varit en annan situation om undersökningen hade samlat in data i form av intervjuer eller undersökningar. Då hade betydligt fler etiska problemställningar uppstått.⁴⁴ Om detta hade skett hade hänsyn behövts tas till de forskningsetiska riktlinjerna gällande informantens rätt till självbestämmande och autonomi samt skyldigheten att respektera informantens privatliv.⁴⁵

En forskningsetisk riktlinje som också har behövts tas i beaktning är forskarens ansvar för att undvika skada. Undersökningen behandlar ett slag som skett på riktigt och det är därför alltid känsligt i något sammanhang. Avvägningen har dock gjorts att undersökningen som sådan inte strider mot denna forskningsetiska riktlinje i och med att undersökningen inte berör känsliga områden i sådan mån att någon skulle beröras i den utsträckningen att denne skulle ha svårt att bearbeta och lämna det som står i uppsatsen bakom sig.⁴⁶

3.5 Operationalisering

För att kunna undersöka hur de olika perspektiven kan förklara vem som är segrare i slaget vid Ia Drang måste indikatorerna som tidigare nämnts operationaliseras. Med detta menas att de teoretiska definitionerna av indikatorerna som tidigare nämnts i den analytiska instrumentdelen gjorts om till någon form av data som med hjälp av värden samt olika variabler går att

⁴² Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas. *Uppsatshandbok: Hur du lyckas med din uppsats*. 2:3. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB, 2012., 109.

⁴³ Christoffersen m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 78.

⁴⁴ *Ibid.*, 74.

⁴⁵ *Ibid.*, 76.

⁴⁶ *Ibid.*, 77

mäta och klassificera. Det är denna process som kallas operationalisering.⁴⁷ För att begreppsvaliditeten eller så att säga giltigheten i undersökningen inte ska bli lidande måste de teoretiska definitionerna och de operationella indikatorerna överrensstämma med varandra på ett bra sätt. Detta är avgörande för att undersökningen ska kunna hävda att man har slutsatser som är trovärdiga.⁴⁸ Utvecklade operationella indikatorer går att klargöra som detaljerade beskrivningar om hur man tänker tilldela analysenheterna värden på variablerna genom empiriska observationer. Det är de operationella indikatorerna som visar hur man samlar in de empiriska data helt enkelt.⁴⁹

I den här undersökningen har det tagits fram operationella indikatorer som syftar till att göra det så smidigt som möjligt att ta reda på segraren i slaget vid Ia Drang. Nedan följer analysinstrumentet med tillagda operationella indikatorer som visar hur de olika indikatorerna eller teoretiska definitionerna har operationaliserats och vad som kommer att sökas efter i empirin för att visa om de olika perspektiven kan förklara seger eller förlust i slaget vid Ia Drang.

För att uppnå en hög begreppsvaliditet i uppsatsen har perspektiven på seger och förlust lästs igenom. Därefter har indikatorer för varje perspektiv tagits fram baserat på det som forskaren ansett som bärande för perspektivet. Operationaliseringen av indikatorerna har sedan gjorts genom forskarens tolkning av indikatorerna och med hänsyn till kontexten som är slaget vid Ia Drang.

⁴⁷ Christoffersen m.fl. *Introduktion till samhällsvetenskaplig metod*, 423.

⁴⁸ Esaiasson m.fl. *Metodpraktikan: Konsten att studera samhälle, individ och marknad*, 57.

⁴⁹ *Ibid.*, 55.

3.5.1 Analysverktyg

Perspektiv	Indikator	Operationell indikator
End-state	Slutgiltigt tillstånd	Vilket slutgiltigt tillstånd ville parterna ha innan slaget?
	Uppfyllnad	Uppnår parterna sitt slutgiltiga tillstånd?
Cost-benefit calculus	Kostnader	Hur stora förluster har parten?
	Fördelar	Vilka fördelar har parten fått av att utkämpa slaget?
Match fixing	Förväntningar	Hur har förväntningarna kring parternas militära handlingar sett ut innan slaget?
	Information	Hur har information gällande utgången av slaget processats och spridits?

Tabell 1: Uppsatsens analysverktyg

4. Analys

4.1 Sammanfattning av slaget vid Ia Drang

Efter drabbningen vid Plei Me retirerade de nordvietnamesiska styrkorna till bergen i Chu Pong-massivet som var beläget vid Ia Drang dalen. Amerikanerna ville dock söka strid med sin motståndare.⁵⁰ Mellan den 28 oktober och den 14 november sökte amerikanska förband aktivt efter nordvietnamesiska förband men hamnade enbart i sporadiska eldstrider med dessa. Under denna period fick nordvietnameserna under general Man förstärkningar på nära 2000 soldater från sitt reservregemente. Vid det här laget började också amerikanerna bli otåliga i och med att de hade svårigheter med att hitta sin motståndare.⁵¹

Till slut den 14 november drabbade de båda styrkorna samman. Amerikanska styrkor ur ”1st Battalion, 7th Cavalry” ledda av överstelöjtnant Harold G. Moore luftlandsattes med helikoptrar vid LZ X-Ray nära foten av Chu Pong-massivet. Det som amerikanerna inte var förberedda på var att de luftlandsatte sina styrkor precis där de nordvietnamesiska 33e och 66e regementena var förlagda för stunden.⁵² General Man hade samlat sina styrkor i Chu Pong-massivet för att invänta vad amerikanerna tänkte göra. Inte långt efter att amerikanerna luftlandsatt sina första styrkor tillfångatog amerikanerna en nordvietnamesisk spanare som efter förhör kunde berätta om de nordvietnamesiska bataljonerna i området. När amerikanerna sedan försökte utöka sitt yttre försvar mot Chu Pong-massivet hamnade ett amerikanskt kompani snabbt i strid med två nordvietnamesiska kompanier vilket ledde till hårda strider.⁵³ Nordvietnameserna började omedelbart försöka omringa och nedkämpa de amerikanska förbanden innan hela den amerikanska bataljonen anlönt till LZ X-Ray. För att amerikanerna skulle kunna få förstärkningar var deras helikoptrar tvungna att luftlandsätta trupp under kraftig eldgivning från deras nordvietnamesiska motståndare. Trots att förstärkningarna lyckades luftlandsättas var amerikanerna hopplöst färre än nordvietnameserna.

Moore insåg på eftermiddagen att de amerikanska förbanden var indragna i tre separata strider i det som blivit ett slag: försvaret av landningsplatsen, anfallet mot nordvietnameserna vid Chu Pong-massivet samt försöket att understödja en pluton som blivit avskurna från resten av

⁵⁰ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 30.

⁵¹ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*. New York: Oxford University Press, 2011, 79.

⁵² Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 30.

⁵³ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 79

bataljonen.⁵⁴ Det förekom vid flera tillfällen under de intensiva närstriderna att de nordvietnamesiska styrkorna nästan lyckades att bryta igenom de amerikanska linjerna och ta LZ X-Ray. Dessa försök misslyckades dock på grund av amerikanernas massiva användning av artilleri- och luftunderstöd i kombination med handeldvapen. Striderna kring LZ X-Ray pågick i tre dagar varefter de nordvietnamesiska styrkorna valde att avbryta fortsatta attacker mot landningsplatsen. Då hade amerikanerna också bestämt sig för att dra sig tillbaka och lämna LZ X-Ray för att istället låta bombplan genomföra bombräder i området.⁵⁵

Slaget var dock inte över. Den 17 november var överstelöjtnant Robert A. McDade på väg att förstärka LZ X-Ray med sin bataljon ”2nd Battalion, 7th Cavalry” men fick istället order om att vända norrut och rensa området på motståndare för att sedan ta sig från slagfältet via en annan landningsplats vid namn LZ Albany. Den åttonde bataljonen ur det nordvietnamesiska 66e regementet upptäckte dock detta och genomförde ett eldöverfall mot sina motståndare som blev katastrofalt för amerikanerna. Nordvietnameserna tog sig så nära de amerikanska förbanden att dessa inte kunde använda sitt överlägsna artilleri eller flygunderstöd på ett effektivt sätt. Striden fortsatte hela natten och slutade på morgonen.⁵⁶ Därefter skedde sporadiska strider fram till den 26 november 1965. I slutändan förlorade amerikanerna 305 döda medan nordvietnameserna förlorade närmare 3561 stupade enligt vissa källor.⁵⁷

4.2 End-state

4.2.1 Slutgiltigt tillstånd

Det slutgiltiga tillstånd som amerikanerna ville uppnå när det kommer till slaget var att ha lokaliserat nordvietnameserna och att ha nedkämpat deras förband i området norr om Chu Pong i Ia Drang.⁵⁸ Amerikanerna ville inte att nordvietnameserna skulle kunna kontrollera Highway 19 som var mycket viktig i och med att vägen kopplade ihop Pleiku city som låg i högländer-

⁵⁴ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 79

⁵⁵ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 30.

⁵⁶ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 80

⁵⁷ *Ibid.*, 30.

⁵⁸ Wilkins, Warren. *Grab their belts to fight them: the Viet Cong's big-unit war against the U.S., 1965-1966*. Annapolis: Naval Institute Press, 2011., 93.

na och Qui Nhon som låg vid kusten. Om nordvietnameserna lyckades ta kontrollen över vägen skulle de dela Sydvietnam i två delar.⁵⁹

Nordvietnamesernas slutgiltiga tillstånd var att ha lockat ut amerikanska förband från deras bas vid An Khe och sedan ha nedkämpat dessa. Det var inte för att i första hand att befria delar av de sydvietnamesiska högländerna från sina motståndare som man ville möta amerikanerna i strid.⁶⁰ Det var istället för att lära sig amerikanernas taktik samt att på köpet nedkämpa förbanden de mötte.⁶¹ För att uppnå detta skulle nordvietnamesiska förband anfalla Plei Me för att sedan genomföra eldöverfall och nedkämpa de sydvietnamesiska förstärkningar som säkerligen skulle anlända för att understödja de amerikanska och sydvietnamesiska styrkorna som var belägrade i Plei Me. Nordvietnameserna räknade sedan med att framkalla en amerikansk respons genom sin fortsatta belägring av specialstyrkornas läger. Responsen skulle säkerligen bestå av att amerikanerna skickade ett antal kompanier som sedan skulle nedkämpas av nordvietnameserna. Dessa räknade också med att amerikanerna skulle genomföra en helikopterluftlandsättning av förband i deras bakre läge i Ia Drang dalen.⁶²

4.2.2 Uppfyllnad

När det kommer till om de olika parterna uppfyllde sina slutgiltiga tillstånd eller målbilder går det att konstatera att amerikanerna lyckades med att hålla nordvietnameserna borta från att kontrollera Highway 19 genom att utkämpa slaget.⁶³ Amerikanerna lyckades också till stor del med att nedkämpa de nordvietnamesiska förbanden. Detta går att konstatera i och med de stora förlusterna som nordvietnameserna hade. Av en nordvietnamesisk styrka på cirka 6000 man räknade amerikanerna med att cirka 3561 nordvietnamesiska soldater hade dött i striderna. De lyckades också med att få de nordvietnamesiska förbanden att retirera från Ia Drang till närliggande Kambodja.⁶⁴

⁵⁹ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 77.

⁶⁰ Wilkins. *Grab their belts to fight them: the Viet Cong's big-unit war against the U.S., 1965-1966*, 92.

⁶¹ Duiker och Pribbenow. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*. Lawrence, Kansas: University Press of Kansas, 2002., 158.

⁶² Wilkins. *Grab their belts to fight them: the Viet Cong's big-unit war against the U.S., 1965-1966*, 92.

⁶³ Hall. *The Vietnam war*, 42.

⁶⁴ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 31.

Gällande nordvietnamesernas mål med att möta amerikanerna i strid så lyckades de uppenbart med detta. När det kommer till att försöka nedkämpa de amerikanska förbanden som de hade planerat att hamna i strid med framgår det att nordvietnameserna lyckades med att orsaka förluster på drygt 60 procent hos amerikanerna i eldöverfallet vid LZ Albany mellan amerikanernas "2nd Battalion, 7th Cavalry" och nordvietnamesernas "8th Battalion, 66 Regiment".⁶⁵ I de andra delarna av slaget framgår det inte att nordvietnameserna lyckats med att nedkämpa de amerikanska förbanden. En källa påstår dock att nästan hela amerikanska "1st Battalion" blev förintad och att "2nd Battalion" hade enorma förluster. Detta är dock något som inte har framkommit i någon annan källa.⁶⁶ Nordvietnamesernas mål med att möta amerikanerna i strid och sedan dra lärdomar och kunskap utifrån striden är ett mål som nordvietnameserna lyckades med. Genom att möta amerikanerna i strid utvecklade nordvietnameserna en taktik som gick ut på att komma så nära sina motståndare som möjligt för att göra det besvärligt för denne att använda eldunderstöd från indirekt eld, flyg och helikoptrar då detta kunde riskera att träffa motståndarens egna förband, denna taktik kallades för "hanging on to their belts" bland annat.⁶⁷

4.3 Cost-benefit calculus

4.3.1 Förluster

När det kommer till de olika parternas förluster i slaget vid Ia Drang skiljer det sig beroende på vilken källa som granskas. Det råder dock ingen tvekan om att den nordvietnamesiska sidan led betydligt större förluster än vad den amerikanska sidan gjorde. I den delen av slaget som utspelade sig vid LZ X-Ray uppgick de amerikanska förlusterna till 75 döda och 121 skadade medan nordvietnameserna förlorade uppemot 634 döda. Amerikanerna misstänkte dock att ytterligare 1215 nordvietnameser hade blivit dödade och ett okänt antal nordvietnamesiska soldater hade blivit sårade.⁶⁸ Andra källor uppger att nordvietnameserna förlorade 1200 man i drabbningen vid X-Ray. Amerikanerna tog sina största förluster under eldöverfallet nära LZ Albany där uppemot 151 amerikaner miste livet. Under hela operationen som slaget ingick i är det uppskattat att amerikanerna förlorade 305 stupade medan nordvietnameser-

⁶⁵ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 80.

⁶⁶ Duiker och Pribbenow. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*, 159.

⁶⁷ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 32.

⁶⁸ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 80.

na förlorade 3561 stupade soldater.⁶⁹ Ytterligare källor beskriver och förstärker uppfattningen att nordvietnameserna led större förluster i slaget genom att hävda att de amerikanska förlusterna uppgick till 304 stupade och 524 sårade medan de nordvietnamesiska förlusterna uppgick till 1519 döda med ytterligare 2000 misstänkt stupade samt 1178 sårade. Nordvietnameserna förlorade också 879 lätta vapensystem samt 126 tunga sådana.⁷⁰

Enligt nordvietnameserna hävdade man att amerikanerna hade förlorat 1700 soldater och sydvietnameserna 1270. Man fortsatte med att hävda att nästan hela "1st Air Cavalry Battalion" hade blivit nedkämpade och att "2nd Air Cavalry Battalion" hade lidit oerhörda förluster. Att nordvietnamesiska styrkor hade skjutit ned 59 helikoptrar och slagit ut 89 fiendliga fordon var också något som man hävdade.⁷¹

4.3.2 Fördelar

Efter att slaget vid Ia Drang avslutats ansåg nordvietnameserna att fördelarna de fått genom att utkämpa slaget var större än de kostnader som de fått betala. Nordvietnameserna tyckte bland annat att de kunskaper som de lärt sig om sin motståndare genom att strida mot dessa var värt de stora förlusterna som de ådrog sig under slagets gång. Efter slaget visste nordvietnameserna att det inte var aktuellt att försöka besegra amerikanska styrkor i större konventionella strider utan att det var effektivare att försöka besegra amerikanerna genom att använda sig av gerillataktik istället. En taktik som nordvietnameserna lärde sig av att utkämpa slaget och som blev mycket framgångsrik under resten av Vietnamkriget var bland annat att det var ytterst fördelaktigt att "grab their belts to fight them". Detta innebar att nordvietnameserna försökte komma så nära sina amerikanska och sydvietnamesiska motståndare som möjligt för att göra det besvärligt för dessa att använda sitt överlägsna artilleri- och flygunderstöd utan att riskera att vådabekämpa sina egna soldater. Nordvietnamesernas största fördelar av slaget var således att de kunde utveckla sin taktik och strategi i sin fortsatta krigföring mot USA och Sydvietnam.⁷²

För amerikanerna var fördelarna med att ha utkämpat slaget att amerikanska styrkor nedkämpat stora delar av tre nordvietnamesiska regementen. Amerikanerna förhindrade också nord-

⁶⁹ Hall. *The Vietnam war*, 41- 42.

⁷⁰ Smedberg, Marco. *Vietnamkrigen 1880- 1980*. Lund: Historiska Media, 2008., 138.

⁷¹ Duiker och Pribbenow. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*, 159.

⁷² Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 32.

vietnamesiska styrkor från att ta kontroll över Highway 19 i de sydvietnamesiska högländerna och slå mot den tätbefolkade kusten innan amerikanerna hade fått fotfäste i landet. Andra fördelar som amerikanerna fick genom att utkämpa slaget var att deras taktik gällande luftland-sättning av förband med helikoptrar visade sig vara mycket effektiv samt att taktiken gällande användningen av strategiska bombplan för taktiskt luftunderstöd också visade sig vara framgångsrik.

4.4 Match fixing

4.4.1 Förväntningar

I början av 1965 var både amerikanerna och nordvietnameserna ivriga att möta varandra i strid. Detta var till stor del för att man ville ta reda på varandras styrkor och svagheter.⁷³ Förväntningarna på de militära handlingarna som fanns innan slaget vid Ia Drang går att beskriva som relativt höga på den nordvietnamesiska sidan. De var ivriga att möta sina amerikanska motståndare i strid och hade förväntningarna att de skulle kunna besegra amerikanerna på samma sätt som man tidigare besegrat sydvietnameserna. Nordvietnameserna förväntade sig att få kunskap kring hur de skulle besegra amerikanerna på lång sikt genom att möta dessa i en serie av drabbningar på kompani och bataljonsnivå.⁷⁴

Efter att FNL ansåg sig ha besegrat amerikanerna i slaget vid Van Tuong hade nordvietnameserna gott självförtroende gällande sin militära förmåga och intensifierade sina operationer i Sydvietnam. Nordvietnameserna inledde sin Plei Me kampanj i Pleikuprovinsen med förhoppningen att kunna möta amerikanerna i strid i de sydvietnamesiska högländerna och som tidigare nämnt lära sig amerikanernas taktik.⁷⁵ Förväntningarna med slaget som kretsade var att nordvietnamesiska förband skulle kunna lura amerikanska förband till Ia Drang dalen och sedan vara kapabla att lyckas nedkämpa dessa i strid.⁷⁶

De amerikanska förväntningarna gällande deras militära förmåga innan slaget vid Ia Drang var att amerikanerna skulle kunna besegra kommunisterna genom att använda sig av konventionella metoder. Man skulle hitta motståndaren, fixera denne och sedan nedkämpa honom.

⁷³ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 30.

⁷⁴ Hastings, Max. *Vietnam: An Epic Tragedy 1945-1975*. London: William Collins, 2018., 245.

⁷⁵ Duiker och Pribbenow. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*, 158.

⁷⁶ *Ibid.*, 159.

Amerikanerna förväntade sig att deras överlägsna underrättelseförmåga skulle hitta motståndaren, vartefter man skulle använda sig av sin goda rörlighet för att överraska kommunisterna och binda dessa i strid. Till slut skulle amerikanskt artilleri och flygunderstöd slå ut motståndaren. Westmoreland förväntade sig att nordvietnameserna skulle avbryta sina försök att invadera Sydvietnam efter att ett visst antal nordvietnamesiska förband blivit nedkämpade i denna typ av slag.⁷⁷ Det fanns även skyhöga amerikanska förväntningar på deras nyligen uppsatta helikopterburna luftlandsättningsförband. Amerikanerna hade under en längre tid tränat och övat dessa nya förband i hopp om att dessa skulle kunna bidra med stora fördelar i kriget. Det fanns många tecken som pekade åt att de helikopterburna luftlandsättningsförbanden skulle vara väldigt effektiva i kampen mot den kommunistiska gerillan FNL samt den nordvietnamesiska armén. En aspekt var till exempel att de amerikanska helikopterburna luftlandsättningsförbanden inte skulle behöva ta lika stor hänsyn till terrängen som man tidigare behövt göra utan istället vara betydligt mer rörligare.⁷⁸ Förväntningarna på att de amerikanska militära handlingarna skulle ge effekt var alltså höga.

4.4.2 Information

Efter slaget vid Ia Drang var amerikanska tjänstemän tydliga med att hävda att amerikanerna hade segrat. Man bortsåg från att drabbningen vid LZ Albany hade skett och fokuserade istället på att påtala den stora skillnaden i förluster. Amerikanerna hänvisade till drabbningen vid LZ X-Ray men publicerade inte siffrorna kring förlusterna när det kom till drabbningen vid LZ Albany.⁷⁹ För den amerikanska generalen Westmoreland visade också motståndarens stora förluster jämfört med amerikanernas relativt små förluster att amerikanernas strategi att nöta ut nordvietnameserna skulle lyckas, bara han fick den mängd förband han bad om.⁸⁰

Amerikanerna påstod även att de stora förlusterna hos motståndaren hade att göra med effektiviteten av med eldkraften och rörligheten som kom i och med helikopterluftlandsättningstaktiken. Att amerikanerna hade vunnit en konventionell och avgörande seger var också något som General Westmoreland ville vara tydlig med att förmedla.⁸¹ Nästan alla amerikanska officerare valde att bedöma slaget som en seger utifrån ett konventionellt perspektiv på grund av

⁷⁷ Wiest. *Essential histories: The Vietnam war 1956-1975*, 29.

⁷⁸ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 77.

⁷⁹ Ibid., 80.

⁸⁰ Karnow, Stanley. *Vietnam, A History*. 2. Uppl. London: Penguin Group, 1984., 494.

⁸¹ Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 80.

amerikanska förbands effektivitet i strid. För att mäta den amerikanska framgången hänvisade amerikanerna återigen till de stora förluster som nordvietnameserna lidit och inte till andra sätt att mäta seger på.⁸²

Slaget användes också av MACV (Military Assistance Command, Vietnam) för att visa att den amerikanska helikopterluftlandsättningstaktiken kunde spela en viktig roll i att vinna ett gerillakrig. Det framställdes också som att amerikanernas doktrin gällande bekämpning av insurgerer fungerade bra.⁸³ Man fick det att se ut som att segern hade varit möjlig på grund av konventionella metoder och att man kunde vinna mot fienden med eldkraft och rörlighet. Amerikanerna hävdade också att användningen av helikopterluftlandsättningstaktik gjorde det möjligt att även vinna genom att genomföra just konventionella operationer mot motståndaren. Allt detta ledde till att amerikanerna ansåg att de inte behövde ändra sitt sätt att mäta framgång på, vilket var genom storleken på motståndarens förluster.⁸⁴

Att ”1st Cavalry” fick ”The Award of the presidential unit citation” sände också ut budskapet att slaget var en seger och att det var på detta sätt man ville vinna kriget.⁸⁵ Informationen som sändes ut gällande slaget skapade ett tillfredställande prejudikat för amerikanska styrkor som vilade på deras sätt att hävda seger i slaget vid Ia Drang.⁸⁶

Nordvietnameserna arbetade också aktivt med att framställa utgången av slaget som en seger. För att visa detta lovordade man bland annat veteranerna som deltagit i slaget och delade ut flera högt värderade medaljer för olika händelser som skett.⁸⁷ Nordvietnameserna beskrev också slagets förlopp och händelser som lyckade och att amerikanerna samt sydvietnameserna hade blivit totalt nedkämpade med höga förluster.⁸⁸ Kommunisterna framhöll också att nordvietnamesiska soldater hade stridit och tålt amerikanernas artilleri- och luftunderstöd samt att

⁸² Daddis. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*, 81.

⁸³ *Ibid.*, 82.

⁸⁴ *Ibid.*, 83.

⁸⁵ *Ibid.*, 84.

⁸⁶ *Ibid.*, 85.

⁸⁷ Wilkins. *Grab their belts to fight them: the Viet Cong's big-unit war against the U.S., 1965-1966*, 95.

⁸⁸ Duiker och Pribbenow. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*, 159.

amerikanernas helikopterluftlandsättningstaktik inte fungerat. I och med detta skulle slaget ses som en seger.⁸⁹

4.5 Sammanfattning av analys

Genom att analysera och tolka de resultat som framkommit gällande hur ”End-state” perspektivet kan förklara vilken part som var segrare i slaget har det framkommit vissa resultat. Den första operationella indikatorn ”slutgiltigt tillstånd” konstaterade vilka slutgiltiga tillstånd som de olika parterna hade innan själva slaget tagit sin början. Den andra indikatorn ”uppfyllelse” svarade på om de slutgiltiga tillstånden hade uppfyllts. Amerikanerna hade som slutgiltigt tillstånd att hitta sina motståndare och nedkämpa dessa för att motståndaren inte skulle kunna ta kontroll över Highway 19. Nordvietnameserna ville locka ut amerikanerna i strid för att nedkämpa deras förband samt utveckla sin taktik och strategi genom att lära sig hur de skulle besegra amerikanska förband i strid. Amerikanerna lyckades med att lokalisera nordvietnameserna samt att bekämpa deras förband så pass att de inte kunde ta Highway 19. Nordvietnameserna lyckades med att locka ut amerikanerna i strid samt att dra nytta av detta i form av taktik- och strategiutveckling. Dock hade båda parterna som målbild att nedkämpa varandras förband vilket inte någon part lyckades helt och hållet med. Detta kan då tolkas som att ingen av parterna uppnått sitt slutgiltiga tillstånd och därför kan ingen av parterna hävda seger i slaget.

Analysen och tolkningen av resultaten som framkommit när det kommer till att se slaget utifrån perspektivet ”Cost-benefit calculus” är däremot annorlunda. Resultaten gällande förlusterna i slaget går att tolka som att amerikanerna hade betydligt lägre förluster både när det kom till stupade och sårade i jämförelse med nordvietnameserna. Majoriteten av den empiri som granskats visade att nordvietnameserna haft större förluster än amerikanerna rent volymmässigt. Endast en källa hävdade avsevärt andra siffror då man jämför med resten av källorna. På denna punkt skulle man alltså kunna hävda att amerikanerna är segrare i slaget. Dock gäller det att fördelarna är större än förlusterna för att en part ska räknas som segrare enligt det här perspektivet på seger.⁹⁰

I kontrast till delen som handlar om förluster är det svårare att jämföra vilken av parterna som drog störst fördelar av att utkämpa slaget. Detta eftersom det kräver att man gör större efter-

⁸⁹ Daddis, Gregory A. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*. New York: Oxford University Press, 2011., 80.

⁹⁰ Widén och Ångström. *Contemporary military theory: The Dynamics of war*, 44.

forskningar om Vietnamkriget än vad som hinns med i den här undersökningen. Fördelarna som de olika parterna fick av att utkämpa slaget är väldigt olika och svåra att jämföra. Amerikanerna fick det konstaterat att deras taktik gällande luftlandsättning av förband med helikoptrar var väldigt effektiv samt att slaget hindrade nordvietnameserna från att dela landet itu genom att ta kontroll över Highway 19. Nordvietnameserna däremot fick kunskap om vilken taktik de i fortsättningen skulle använda för att strida mot sina motståndare på ett effektivare sätt. Att ta reda på hur dessa olika fördelar påverkade de olika parterna på sikt kräver en mer omfattande undersökning än vad denna är. Detta gör att "Cost-benefit calculus" perspektivet inte heller kan förklara vem som faktiskt blev segrare i slaget vid Ia Drang utan att behöva utöka undersökningen.

Perspektivet Match-fixing är också problematiskt när det kommer till att förklara vem av parterna som är segrare i slaget. Genom att analysera de resultat som har framkommit går det att tolka dessa som att både amerikanerna och nordvietnameserna hade höga förväntningar om att deras militära handlingar skulle leda till seger mot sin motståndare samt att de spred information om att det var den egna parten som hade segrat. Båda parterna verkar ha förväntat sig att kunna nedkämpa sin motståndare genom strid på kompani- till bataljonsnivå. Amerikanerna och nordvietnameserna verkar också ha haft höga förväntningar om deras egna förbands kvalitet och effektivitet. Helikopterluftlandsättningsförbanden hyllades och lovordades av amerikanerna för deras eldkraft och rörlighet medan de nordvietnamesiska arméförbanden förväntades att kunna lura och sedan nedkämpa sina motståndare. Båda parterna hade alltså inställningen att användningen av militära handlingar var rätt väg att gå samt att detta skulle leda till seger för den egna parten.

Det går också att tolka resultaten gällande hur informationen efter slaget spridits och processats som att båda parterna varit hängivna till att få slaget att se ut som en seger för de själva. Resultaten visar att både amerikanerna och nordvietnameserna spred information som var fördelaktiga för deras egen part och som hävdade att deras egna styrkor hade segrat i slaget. Detta gör att användningen av perspektivet Match-fixing skulle kunna leda till att båda parter ses som segrare.

5. Avslutning

5.1 Slutsatser

Efter analysen av resultaten som framkommit i undersökningen går det att dra vissa slutsatser gällande dessa kopplat till problemformuleringen, syftet och frågeställningen. Det första perspektivet gällande seger och förlust som applicerades på slaget var "End-state" perspektivet. Detta perspektiv lyckades dock inte att förklara vilken av parterna som var segrare. Detta eftersom varken amerikanerna eller nordvietnameserna uppnådde sina initialt uppsatta slutgiltiga tillstånd. Båda parterna hade som målbild att nedkämpa motståndarens förband, vilken ingen av parterna lyckades med helt och hållet utan bara delvis. Detta gör att ingen av parterna kan utses till segrare genom detta perspektiv på seger och förlust

Det andra perspektivet som användes i undersökningen var "Cost-benefit calculus" perspektivet. Genom att använda detta perspektiv framkom det att nordvietnameserna hade lidit större förluster än vad amerikanerna hade gjort räknat i antal stupade och sårade. Det gick dock inte att avgöra vilken av parterna som dragit störst fördelar av att utkämpa slaget eftersom det inte fanns tid och utrymme att utreda detta och således gick det inte att ta reda på vilken av parterna som segrade i slaget.

Perspektiv tre som var "Match fixing" kom fram till att båda parterna hade höga förväntningar på sina respektive militära förband och att dessa skulle kunna vinna mot sina motståndare med konventionella metoder. Både amerikanerna och nordvietnameserna försökte också utan tvekan få slaget att se ut som en stor seger och sprida denna information, vilket både amerikanerna och nordvietnameserna också lyckades med. Enligt detta perspektiv lyckades alltså båda parter med att skapa bilden av att de var de själva som hade segrat i slaget. Det gör att båda parter kan anses ha segrat och inte heller här går det att entydigt peka ut en segrare.

Undersökningen har visat att ingen av de tre olika perspektiven på seger och förlust som har använts i uppsatsen har kunnat urskilja vilket av parterna som är den klara segraren i slaget. Kopplat till problemformuleringen går det att konstatera att uppfattningen om seger i ett slag är en fortsatt viktig aspekt när det kommer till hur en part utformar sin fortsatta taktik eller strategi. Syftet med uppsatsen var att försöka förklara vilken part som kan anses vara segrare i slaget med hjälp av olika perspektiv på seger och förlust. Detta uppnåddes i uppsatsen trots att varken amerikanerna eller nordvietnameserna kunde utses till segrare. Syftet var att försöka

förklara vem som segrat och inte fastslå en segrare. Utifrån detta synsätt kan alltså syftet med uppsatsen uppfattas som uppnått. Själva forskningsfrågan löd:

- *Hur kan seger- och förlustperspektiven End-state, Cost-benefit calculus och Match fixing förklara vilken part som vann slaget vid Ia Drang.*

Svaret på forskningsfrågan blir utifrån analysen av resultaten att de olika perspektiven som använts endast kan förklara seger och förlust i slaget delvis och inte helt och hållet. Detta eftersom inget av perspektiven med tilldelade operationella indikatorer har kunnat förklara vilken part som entydigt är segrare.

5.2 Reflektioner kring teori och metod

I och med slutsatserna att inget av perspektiven som användes i uppsatsen gav något entydigt svar om vilken av parterna som var segrare i slaget går tankarna till att dessa perspektiv var olämpliga att använda i uppsatsen från början. Att det inte blev något svar på vilken part som segrat går möjligen att förklara genom att perspektiven är relativt tvetydiga och svåra att tolka. Det är möjligt att detta resulterat i att något centralt begrepp för ett perspektiv missats eller misstolkats i undersökningen och resulterat i att det analytiska instrumentet blivit missvisande för det specifika perspektivet. Detta skulle i så fall innebära att validiteten i uppsatsen blivit lidande. Det är fullt möjligt att uppsatsen hade haft andra resultat och slutsatser om andra perspektiv eller teorier på seger hade använts i uppsatsen som inte varit lika svåra att tolka.

Forskningsdesignen som användes i uppsatsen fungerade bra för den här typen av undersökning. Utformningen av undersökningen som en fallstudie innebar att det gick att fokusera på själva slaget vilket krävdes för att kunna svara på forskningsfrågan och uppnå syftet. En annan typ av forskningsstrategi hade inte lämpat sig lika väl för denna typ av studie.

Valet av att undersökningen skulle vara teorikonsumerande och inte teoriprovande gjorde också att det var fallet som hamnade i fokus och inte någon teori, eller något perspektiv. Detta innebar dock att den externa validiteten blev lidande då det blir svårt att generalisera resultaten och slutsatserna på andra slag.

Forskningsmetoden kvalitativ textanalys var även den ett passande val av insamlings- och analysmetod eftersom empirin som samlades in till absolut största delen kom från olika typer av litteratur. Det hade varit svårt att använda någon annan typ av insamlings- och analysme-

tot för att genomföra den här undersökningen. För att göra den kvalitativa textanalysen möjlig skapades som tidigare nämnt ett analytiskt verktyg med indikatorer för varje perspektiv som sedan operationaliserades.

Operationaliseringen går dock att diskutera kring eftersom vissa av de operationella indikatorerna kan uppfattas som otydliga. Detta kan ha lett till de icke tillfredställande resultaten och slutsatserna genom att begreppsvaliditeten inte höll måttet vilket ledde till att mätinstrumentet blev lidande och systematiska fel begicks i undersökningen. Detta skulle i så fall även kunna påverka reliabiliteten för uppsatsen då osystematiska fel begåtts i datainsamlingsprocessen på grund av otydlighet gällande den information som efterfrågats. För att ha undvikit en diskussion kring bristande resultatsvaliditet borde därför uppsatsen möjligtvis ha haft tydligare definierade operationella indikatorer.

5.3 Vidare forskning

Eftersom inget av ”End-state”, ”Cost-benefit calculus” eller ”Match fixing” lyckades med att förklara vilken part som segrade vid Ia Drang uppmanas vidare forskning gällande slagets segrare. Detta skulle kunna ske genom att göra ytterligare en teorikonsumerande studie men med andra teorier eller perspektiv på seger och förlust. En annan problemformulering som dök upp under arbetets gång var vilken part som kan ses som segrare genom någon av de olika krigföringsnivåerna. Att fokusera på den taktiska, operationella eller strategiska nivån skulle möjligtvis underlätta undersökningen av vilken part som är segrare i slaget genom att göra undersökningen mer komprimerad. Andra problemformuleringar rör även de olika perspektiven på seger som användes i uppsatsen. Då dessa upplevdes som bristande skulle vidare forskning kunna handla om teoriprovande undersökningar gällande de olika perspektiven där dessa prövas på andra fall för att stärka eller ytterligare försvaga dessa perspektiv på seger.

5.4 Relevans för yrkesutövning

Resultaten för den här uppsatsen visar att begreppet seger är fortsatt komplicerat och inte något som bör underskattas. Detta eftersom inget av de olika perspektiven på seger som användes kunde förklara segraren i slaget. Det finns flera olika sätt att hävda att ens sida har segrat genom att hänvisa till olika faktorer eller aspekter, uppfattningar som sedan får stora konsekvenser. För försvarsmakten är uppfattningen om seger därför viktig. Att ha en viss uppfattning om att man har segrat vid ett slag kan leda till att en viss taktik eller strategi antas eller ändras. Som tidigare nämnt i problemformuleringen är komplexiteten rörande seger stor och

om den inte förstås kan det leda till bland annat paralytisk i beslutsfattande, att inre och yttre stöd går förlorat, att våld efter en konflikts slut eskalerar, pyrrhusegrar eller en misslyckad utrikespolitik.⁹¹

Att studera slaget har också visat att samordningen mellan manöverförband och den indirekta elden och flygunderstöd kan vara avgörande i vissa situationer där motståndaren är numerärt överlägsen. Detta är också något som försvarsmakten måste ta vara på eftersom Sverige antagligen kommer att vara numerärt underlägsna sina motståndare. Uppsatsen har också visat hur en part kan undvika motståndarens indirekta eld och flygunderstöd genom att ta sig så nära motståndaren att denne inte vill använda dessa i rädsla för att träffa sina egna förband. Detta är också en taktik som försvarsmakten kan dra nytta av då Sveriges motståndare med största sannolikhet kommer att ha större tillgång till indirekt eld och flygunderstöd.

⁹¹ Duyvesteyn och Ångström. *Understanding victory and defeat in contemporary war*, 13.

Litteratur och referensförteckning

Litteratur

- Bennet, Andrew. George, Alexander L. *Case Studies and Theory Development in the Social Sciences*. Cambridge, Massachusetts: MIT Press, 2005.
- Christoffersen, Line. Johannessen, Asbjörn. Tufte, Per Arne. *Introduktion till Samhällsvetenskaplig Metod*. 2. uppl. Stockholm: Liber AB, 2019.
- Daddis, Gregory A. *No Sure Victory: measuring U.S. Army effectiveness and progress in the Vietnam War*. New York: Oxford University Press, 2011.
- Daddis, Gregory A. *Westmoreland's War, Reassessing American Strategy in Vietnam*. New York: Oxford University Press, 2014.
- Duiker, William J och Pribbenow, Merle L. *Victory in Vietnam: The Official history of the People's army of Vietnam, 1954- 1975*. Lawrence, Kansas: University Press of Kansas, 2002.
- Duyvesteyn, Isabelle & Ångström, Jan. (red) *Understanding Victory and Defeat in Contemporary War*. Abingdon: Routledge, 2007.
- Ekengren, Ann-Marie. Hinnfors, Jonas. *Uppsatshandbok: Hur du lyckas med din uppsats*. 2:3. Uppl. Lund: Studentlitteratur AB, 2012.
- Esaiasson, Peter. Gilljam, Mikael. Oscarsson, Henrik. Towns, Ann. Wängnerud, Lena. *Metodpraktikan Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 5:1. uppl. Stockholm: Wolters Kluwer, 2017.
- Försvarshögskolan. *Forskarutbildningsämnets huvudsakliga vetenskapliga innehåll och avgränsningar: Krigsvetenskap*. 2014.
- Hall, Mitchell K. *The Vietnam War*. 3. uppl. New York: Routledge, 2018.
- Hastings, Max. *Vietnam: An Epic Tragedy 1945-1975*. London: William Collins, 2018.
- Karnow, Stanley. *Vietnam, A History*. 2. Uppl. London: Penguin Group, 1984.
- Smedberg, Marco. *Vietnamkrigen 1880- 1980*. Lund: Historiska Media, 2008.

- Widén, J. J och Ångström, Jan. *Contemporary Military Theory: The Dynamics of War*. Abingdon: Routledge, 2015.
- Wiest, Andrew. *Essential Histories: The Vietnam War 1956-1975*. Oxford: Osprey Publishing, 2002.
- Wilkins, Warren. *Grab their belts to fight them: the Viet Cong's big-unit war against the U.S., 1965-1966*. Annapolis: Naval Institute Press, 2011.

Vetenskapliga Artiklar

- Bartholomees, J Boone. *Theory of Victory*. Carlisle Barracks. Vol. 38, nr. 2, 2008: 25-36. <https://www-proquest-com.proxy.annalindhbiblioteket.se/docview/198031622/abstract/E0B6781021894DA8PQ/3?accountid=8325>.
- Daddis, Gregory A. The Problem of Metrics: Assessing Progress and Effectiveness in the Vietnam War. *War In History*. Vol. 19, nr. 1, 2012: 73-98. DOI:10.1177/0968344511422312.
- Hartwig, Jason. Composite Warfare and Civil Outcome. *Terrorism and Political Violence*. Vol. 32, nr. 6, 2020: 1268-1290. <https://doi-org.proxy.annalindhbiblioteket.se/10.1080/09546553.2018.1464444> (Hämtad 2021-03-20).
- Malkasian, Carter. Toward a Better Understanding of Attrition: The Korean and Vietnam Wars. *The Journal of Military History; Lexington*. Vol. 68, nr. 3, 2004: 911-942. <http://130.252.58.169/scholarly-journals/toward-better-understanding-attrition-korean/docview/195622988/se-2?accountid=8325> (Hämtad 2021-03-20).

Monografier

- Schifferle, Peter J. *The Ia Drang Campaign 1965: A Successful Operational Campaign or Mere Tactical Failure?* Lic.-avh., School of advanced military studies. 1994.
- Why, Robert A. *The Evolution of Fire Support Doctrine was Driven by Airmobile Doctrine and New Weapon Systems During the Vietnam War*. Lic.-avh., Mansfield State University. 1982.